

Maa- ja metsätalousministeriö

Ympäristövaliokunnan kuuleminen 19.1.2023

**Asia: HE 308/2022 vp Hallituksen esitys
eduskunnalle laiksi Tiilikkajärven
kansallispuiston laajentamisesta**

Neuvotteleva virkamies Ville Schildt

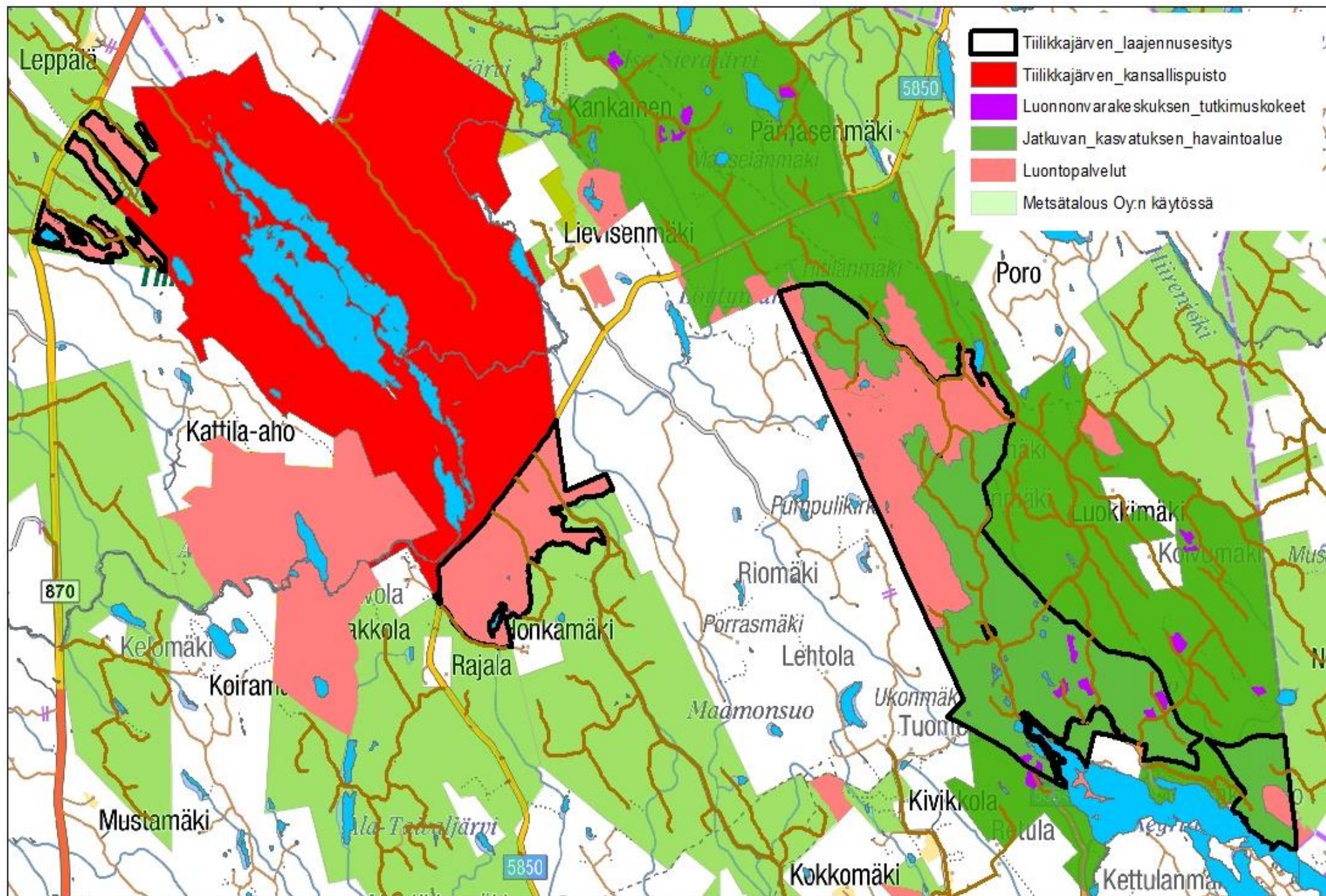

Esityksen sisältö

1. Esityksestä yleisesti
2. Esityksen vaikutuksesta alueen tutkimuskäyttöön
3. Esitykseen sisältyvän tutkimus- ja talouskäytössä olevan alueen luonnonsuojelullinen arvo
4. Yhteenvetoa

sta ja

- 4

2. Esityksen vaikutuksesta alueen tutkimuskäyttöön 1/2

Rautavaaran jatkuvan kasvatuksen havaintoalue

- Esitykseen sisältyy Ylä-Keyritty-järven pohjoispuolinen metsätalouskäytössä oleva noin 1300 ha alue, joka on osa 2019 perustettua 5000 hehtaarin Rautavaaran jatkuvan kasvatuksen havaintoaluetta.
- Rautavaaran jatkuvan kasvatuksen havaintoalue perustettiin samaan aikaan kuin Suomussalmen Pirttivaaran ja Savukosken Tulppion havaintoalueet.
- Rautavaara valittiin jatkuvan kasvatuksen havaintoalueen sijoituspaikaksi koska tarkoitus oli tukea Tiilikkajärven kansallispuiston lähialueen luontomatkailua sekä Metsä-Kartanon toimintaa ja myös Pumpulikirkon Natura-alueen monimuotoisuustavoitteita.
- Kyseessä on vähintään 30 vuodeksi perustettu pohjoismaisesti merkittävä ja harvinaisen laaja empiirisen kerättävän tiedon koejärjestely. Havaintoalueiden metsissä ei tehdä avohakkuita, vaan käytetään peitteisyyttä ylläpitäviä hakkuutapoja

2. Esityksen vaikutuksesta alueen tutkimuskäyttöön 2/2

- Tutkitaan puuston kehitystä ja metsiköiden taimettumista erilaisissa peitteellisissä metsänkasvatuksen menetelmissä.
- Saadaan luonnosta mitattua pitkän aikavälin tietoa käsittelymenetelmien vaikutuksista metsäluonnon monimuotoisuuteen, taloudelliseen kannattavuuteen sekä hiilensidontaan ja ilmastokestävyyteen.
- voitaisiin saada myös tutkimustietoa jatkuvan kasvatuksen eri menetelmien maisema-arvoista ja arvostuksista.
- Eteläisin Rautavaaran havaintoalue palvelee erityisesti myös yksityismetsätalouden tietotarpeita.
- Laajennusalue leikkaa neljänneksen Rautavaaran havaintoalueen pinta-alasta.
- Nykymuodossaan, havaintoalue ei jatkuisi enää, eikä vastaisi kahta muuta havaintoaluetta Savukoskella ja Suomussalmella.
- Havaintoalueen siirrossa menetettäisiin tehty työ ja aikaa muutama vuosi. Tämä lykkäisi merkittävästi havaintoalueesta saatavan tutkimustiedon käyttöönottoa, koska se on ainoa keskiboreaalisella kasvillisuusvyöhykkeellä oleva alue.
- Tiedossa ei ole tällä hetkellä yhtä suurta ja yhtenäistä jatkuvan kasvatuksen tutkimukseen soveltuva aluetta

3. Esitykseen sisältyvän tutkimus- ja talouskäytössä olevan alueen luonnonsuojelullinen arvo 1/2

Kansallispuiston laajentaminen Metsähallituksen liiketoimintakäytössä olevalle jatkuvan kasvatuksen havaintoalueelle lisäisi monimuotoisuutta nykyiseen nähden vähän.

- Metsät ovat olleet aktiivisen metsänkäsittelyn piirissä sisältäen paljon taimikoita, nuoria kasvatusmetsiä ja ojitetuja soita. Hakkuilla tai metsänhoitotöillä käsitelty viimeisen noin 20 vuoden aikana noin 78 %.
- Metsät ovat iältään nuoria, 78 % metsämaan pinta-alasta on alle 80-vuotiaita. Yli 100-vuotiaita metsiä on 8 % ja näistä 40 % käsittelyn ulkopuolella olevia luontokohteita.
- Laajennusalue painottuu kasvupaikkatyypiltään kuivahkoihin kankaisiin eikä sisällä lainkaan lehtoja eikä lehtomaisia kankaita
- Ehdotetulla laajennusosalla sijaitsevat monimuotoisuuden kannalta tärkeät ja arvokkaat kohteet on turvattu ja suojeltu METSO 10 000:ssa ja alue-ekologisen suunnittelun luonto-ym. kohteilla. Alueelle on tehty Naturaluontotyyppi-inventoinnit ja uhanalaista luontotyyppiä olevat kohteet on turvattu

3. Esitykseen sisältyvän tutkimus- ja talouskäytössä olevan alueen luonnonsuojelullinen arvo 2/2

- Esityksen mukaan *”kansallispuiston laajentaminen päättäisi alueiden metsätalouskäytön sekä mahdollistaisi nuorten ja hoidettujen metsien pitkän aikavälin kehittymisen luonnontilaisemmiksi eheänä kokonaisuutena, eikä vain laikuittaisesti merkittävimpien kohteiden osalta”*.
- Nykyisestä metsäkuvasta johtuen luonnonmetsän arvojen ja rakennepiirteiden kehittyminen alueelle kestää metsikkökuvioista riippuen 50-100 vuotta.
- Tällä hetkellä lausunnolla olevan kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian 2035 mukaan (14.12.2022) *”suojelualueiden perustamisen sekä elinympäristöjen hoidon ja ennallistamisen tärkein peruste on luonnon monimuotoisuudeltaan arvokkaimpien ekosysteemien säilyttämien ja parantaminen”*.
- Pinta-alaan perustuvan suojelu ei vastaa tämän hetken tarpeisiin suojella sellaisia metsäisiä elinympäristöjä, joilla voitaisiin turvata monimuotoisuutta ja estää luontokatoa tämän hetken tavoitteiden mukaisesti strategiasta riippuen vuoteen 2030 tai 2035 mennessä.

4. Yhteenvetoa

- Esitys perustuu ajatukseen, että tutkimus/talouuskäytössä nyt olevan alueen suojelusta pidemmällä (50-100 vuoden päästä) aikavälillä realisoituvat luontohyödyt arvotettaisiin korkeammiksi kuin alueesta lyhyemmällä aikavälillä (0-30 vuotta) saatavat tutkimus- ja talouuskäytöstä tulevat hyödyt.
- Alueen virkistys- ja luontomatkailukäyttö on hyvin yhteensovitettavissa Rautavaaran jatkuvan kasvatuksen havaintoalueen käyttötarkoituksen kanssa. Ei edellytä alueen suojelua tässä laajuudessa.